

# NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.  
Nyugat-arány 25 krajczár.

Előfizethet csupán a kiadóhivatalban vagy B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szerelmi részére a a nyitólitterre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három hasonló példány 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközölhetnek.

Bélyeg minden beutazásnál 30 kr.

NYITÓLITTER GARANCIA: 20 KR.

B-Gyarmat, május hó 2-án.

Zajos hetünk volt. Izgatottság, nyugtalanság mindenfelé. — A vármegye felső része megtámadja az alsót; — a hadüzenetre és támadásra sorakozik az alsó vidék, s az önvédelemre készen áll a sereg.

A hét első napján üzenték meg a haborút Losoncra, hol Szakall Ferenc és Török Zoltán urak ismert felhívására április hó 28-án Gr. Gyürky Ábrahám ehöklete alatt megtartott felvidéki konferencia elhatározta, hogy a vármegye ősi székhelyét Losoncra viszi át. A konferencián alig vett 40 megyebizottsági tag részt, Losonc városában nagy lehangoltság uralkodott. Mindenki érezte az elhatározás jogtalanságát, mely hogy ily merész, ily akut jelleget öltött, annak csak az lehet magyarázata, mert ezen mozgalom élére a vármegye egyik nagy nevű férfi állott. Hogy meggyőződésből, ambícióból, vagy épen boszúból és fondorlatból e — azt nem keressük, de annyit szomorúan kell konstatálnunk, hogy ezen kérdéssel égő csóvát vetettek a csűrre, lángba borították a vármegyét.

Hogy Gr. Gyürky Ábrahám urat állították ezen mozgalom élére, azt nem esdőljük, hiszen az ő ősei losonczy származásúak, s ő egyedüli országgyűlési képviselőjelöltje a losonczy kerületnek. De azt mindenki bámulattal és megütözéssel fogadta, hogy dr. Pulszky Ágost úr oly nagy ellensége a vármegye székhelyének: B-Gyarmatnak, s hogy annyi igaztalan és tartatlan érvel hozott fel ellenük. Tiszteljük az ő nagy eszét, mely tudományát, de ösztönt megvallva, mit ér nekünk az ő esze és tudmánya, mikor azt ily igaztalanul használja fel az ősi székhely megmozdítására. Pulszky úr alkotását még nem látjuk, de máris érezzük, hogy a rombolások nagy mestere. — De egyébként nem is indokolt Pulszky úr fellépése, hiszen ha a székhelyet átvisszik Losoncra, — Szécsény elveszti mindazon előnyökét, melyeket neki a mostani székhely közelsége nyújt, s ha valamikor, úgy az esetre, ha a székhelyet Losoncra

vinnék, — Szécsény egészen elhagyatott, eltelelt, félreeső kis városka leend.

Gr. Gyürky, dr. Pulszky urak, valamint a losonczy kálvinisták akarva nem akarva ezen dologgal felvettek a felekezeti kérdést is, s rövid idő alatt be fogják látni azt, hogy mily békétlenséget csináltak ezzel meggyék lakossága között.

A hétnek másik izgatott napja volt április 30-ka. — Ekkor tartotta ülést az állandó választmány az aszód-b-gyarmati ügyben. Mondhatni szép és érdekes beszédek hallottunk. Meg kell vallani, hogy érvekben kimagasló beszéd volt itt is a Pulszky úr, de mikor ezek az érvek nem állták meg helyüket, s azokat apróra szedték Sréter Alfréd, Kövy Tivadar és az alispán beszédei. — Bizony kilátszott, hogy itt is ellenszenv nyilvánul ellenünk Pulszky úr részéről. Sajnos, hogy ezen ellenszenv losonczy testvéreink részéről is ez alkalommal a legnagyobb mértékben nyilvánult, mert hisz ők még Losonczon elhatározták, hogy mindannyian megjelennek, s indokolás vagy felszólalás nélkül leszavazzák azon vasúti tervet, melynek egyedüli kivételése biztosítottunk látszik. Megis jelennek mind ezek az alispán, a polgármester kivételével, — s az extra czúgot kívánó nógrádjárás bizottsági tagokkal szövetkezve, — majd le szavazzák azt a nagy elaborátumokat, melyek ezen vasút ügyben az alispán és másokat kifárasztották. A Gyarmat vidékinek boszúból aztán azt mondták, hogy nem szavazzák meg a losonczy polgármesteri fizetésemelést, s hogy incompatibilisnek fogják találni a polgármesteri állást a bankigazgatósággal stb. stb. — Hová fog ez vezetni, ha minden ügynél a boszú és harag, melyek soha sem jó tanácsadók, irányítják az emberék elhatározásait.

A közigazgatási bizottság május 1-én egészen simán folyt le. (Nem volt egy losonczy sem jelen.)

Annál lélekemelőbb volt a május 2-ki értekezés, melyen tényleg nagy számban jelentek meg a vármegyei bizottság azon tagjai, kik a történelmi jogalapon állva, a vármegye szék-

helyét nemcsak a jog és igazság, de a jó közigazgatás értelemei és pénzügyi tekintetek végett is megakarják menteni a losonczyi kapzsiság ellenében. Ugy imposables értekezletre nemis emlékeztünk vissza.

Simán és szépen folyt le, mindenki kérdte a jogosult expectoratóriákat. Meglátszott, hogy a confrentiát komoly, higgadt, böles és éleslátású férfiak vezették, kik a jogosulatlan támadást vissza fogják verni.

Sajnos, hogy egy vármegyében ilyen akut kérdések merülnek fel, s hogy a polgárság két részre oszolva, egymás ellen hadi lábon áll; mert bármelyik részen legyen a győzelem, az mindig pirrhusi győzelem lesz.

De végül sorba a hét eseményeit, s legelőször is kezdjük a losonczyi székhelyi konferenciát.

A megyeház elvileg tárgyában április hó 28-án tartott losonczyi értekezletről a következőket írhatjuk. Aznap reggel a városházán, a kaszinó épületén, Kovács Ferenc losonczyi kir. közjegyző háza és Kirner házán (tehát összesen 4) foglaltak voltak kitérve.

D. e. feltegyekör Török Zoltán városi polgármester és Vágner Sándor rendőr kapitány kimentek az indóházhoz, hol az érkezőket várták. — A 11 órai volt hozta gr. Gyürky Ábrahámot, dr. Pulszky Ágost, Szakall Odón, Szakall Ferenc urakat. — Majd ezekhez csatlakoztak: Bolváry Zoltán Dénes, Beniczky Árpád, Gyarmatkörnyéki orsz. képviselő, Halvany Deutsch Károly, Kosach Gyula, Kulinka Géza, br. Baratta, tehát mindegyik 7 fogaton bevonultak a városházára.

Tizenegy óra után a kaszinó termében tartott meg az értekezlet, — melyet Török Zoltán nyitott meg és felhívta az értekezletet elnököltetésre, — kijelölvén erre Gr. Gyürky Ábrahám úr önmagáért, aki azt elfogadta, — az értekezletet megnyitotta. — Jegyzőközlő megválasztották: Rachler Ferenc és Draskóczy Zsigmond.

Az értekezlet megnyitása után Török Zoltán szólalt fel, kifejezve, hogy mikor ő és barátja: Szakall Ferenc ezen nagy és nemes eszmét megpendítette, ennek kivételése először nehezségekbe ütközött látszott; de midőn oly szerencsésül állanak rendelkezésre, mint a milyeket lesz szerencsje felhozni, — nézte azert az eszmé győzelemre fog vergődni. — Ugyanis halás elismerés illeti Losoncz városát, a miért ezen úgy diadalra jutattása czéljából 150 ezer frtot és 10 hold telket felajánlott; a pénztételek (a losonczyi lakarek és hitelezet, hol ő igazgató, és a Nógrádmegyei népbank) 60

## TÁRCZA.

### Nógrádvármegye székházának ünnepélyes felavatása.

(Folytatás a följegyzől kezdődik.)

Igy juthatott ezek sorában csejára a minden jót és díszet kegyesen pártoló mélyen tisztelt és szeretett Nádorunk ő. cs. kir. Főhercegsége őtalma alatt, és létesítet is Excellentiának valamint kegyes, és példás adakozása, úgy böles intézetei által ezen díszesen föl-emelkedett ház is, — oly buzgósággal, hogy alig határozatlant-el annak építése 's munkája vétele, már annak nagyobb része egy esztendő alatt mint bühajós vessző-átszettel föl-emelkedett, földel alá jutott 's elkészült, — 's ezen esztendőre pedig, az egész építvány ezen egész munkát vezető első alispányunknak semmi akadályt nem isméro tehetsége és fel ügyelőse által, csupán, és egyedül a ' megyebeli Rendek nagylelkű adakozásai-ból, a ' homi tárnak minden terhelteése nélkül végre is hajlatott: a ' szegény adozó nép iránt viseltet oly jeles és példás buzgósággal, hogy még azon fuvarok 's közúti munkák is, melyek ezen építványra szükségesek voltak, a ' Megyebeli Rendek által kész pénzén fizettetek. — Valamint pedig boldogult kegyes Fejedelmünknek minden népe iránt viseltet kegyessége örök időkig len maradó, úgy ezen nemes Megye iránti buzgó kegyes atyai gondoskodása kitündöklött kiválték akkor, midőn alazatos eszedesedünkre a ' megöröült Esztorgami eresség' jóvedelméből ezen építványra 3000 ezst forintot kegyelmesen ajándékozni mellőztattott. — Áldás kövesse még hamvaiban is ezen csak népei boldogságára élt kegyes nagy Fejedelmét! — 's midőn elönt nagy Atyjának nyomdokait híven követő Fijában, dícsőségesen uralkodó Ferdinánd királyunkban, annak minden erényit mély tisztelettel tapaszaltjuk, — tántorithatalan hűség, 's ragaszkodás — 's a legmélyebb jobbhágyi tisztelet legyen záloga valamint lemdje, úgy ezen örömdünpünk alkalmával is Felséges személye iránti hódolatunknak. — Így és ekép készülvén el, Excellentiád kegyes, és böles intézetei után e ' díszesen

föl emelkedett ház, valamint mi alig fejezhetjük ki szíveinkben soha el nem lankadható forró, buzgó hálunkat, úgy a ' késő maradék is halás tisztelettel emlékeztetésre, valamint Nagyemlétségi lelkes alkotójára, valamint ezen falak általán — valamig azok közt Nógrád buzgó fiai Királyukért, Hazájukért, és a ' közjót lelkesedni fognak, — mind addig fen fog maradni azokban Excellentiának is hervadhatlan becses emlékezte; — és valahányszor majd késő utánunk kerelyen és gyönyörködve szemlélk díszes Praetoriumjoktat, mind annyszor mehabatlanul gerdjén fog szívök azon érzése, hogy mit tehetett, és tett egy a ' Megye javát és díszét szíven viselt egykori kegyes Főkomáromjára!

Kedves kötelessége válik meg, hogy azon érdemes Férfinak, kik kedves atyánkfiaitól, barátinktól, és szomszédinktól ezen örömdünpünkben részvételre szíves atyafi indultattal küldettek, és az becses jelenlétükkel megtisztelték, — 's minden rendű ide farradt kedves vendéginknek, szíves atyafi köszönetünkkel kirnylatkoztassuk. — Fogadják azt hasonló szíves atyafi érzéssel, 's tegyék bizonyosokká a ' mi kedves atyánkfiajait; küldörket, hogy valamint e ' részben is nyitványossá tett atyafi szíveségükkel buzgó szívvel köszönjük, úgy minden adandó alkalommal ugyan azt viszonozni kívánván, Felséges jó királyunk iránti tántorithatalan hűségben 's ragaszkodásban, 's a ' haza 's a ' közjó előmozdításában velök kezelt fogni és egyesült erővel munkálkodni soha meg nem szűnünk. — Végre pedig megújítván Excellentiád iránt mint ezen örömdünpünk oka és szerzője iránt buzgó tiszteletünket, kívánjuk szívünköl, hogy a ' kegyes Eg Excellentiád, ő Excellentiájával a ' Grófival, kinek ezen örömdünpünkre kegyes megalazását szinte buzgó mely közönettel vesztük, itt jelenlévő nagymemnyő fiával, egész úri házával Hazánk, 's Megyénk' javára, még sok ideig éltesse, és boldogítsa. —

Melyek' következtetésben a ' Megye' ritka jóleségű 's közszeretett első Alispánja Tihanyi Ferenc a ' Főispán ő Excellentiája' kegyes és meleg szívről erelt ékes beszédben érdemének emléztetését kitündöklött figyelme által szerénységét meglepetve érezvén, rögtöni felhevált hálás érzelmét szokott lelkes előadással lényegesen imig nyilvánította:

Híunak kepezhem magam, ha Excellentiád 's a ' Tekintetes Rendek' ezen nyilatkozásaira magam érdemesnek vélhetném, hanem azt szokott, és velem mindenkor érzeteltet kegyességeknek tulajdonítván, nyíltan vallom, hogy én 's tiszettársaim Excellentiád, és a ' Tekintetes Rendek' böles és czélirányos intézkedéseinek csupán hű végrehajtói voltunk. Létsül Megyénknek ezen építvénye csaknem három negyed részben felszólítások után nyert önkényes ajánlások által, melyhez sokan vetelkedve járultak, — az idei építványi költségeket pedig, egy nevezetes, 's e ' csejára kitűzött gyűlésen, a ' Megye' Rendek igazgatós arány szerint a ' Törvény utasítása, és más szinte rokon-érzési Megyék, sőt közelibb az országos Rendek példájára önkényes ajánlásokon vállalták fel, — adozókra nézve meg azt is megállapítani kegyeskedvén, hogy az ide fordítandó munkájok' béré azon sunmában keszpenzül fizetessék ki, — 's e ' képen megszabadulván minden előitéletöl, melyek a ' szabad gondolkodást, sőt gyakran az igazságot is billineszik; Nógrád ezen munkát és a ' köz ügyért hajlatottá jutva, — mell különbözően Excellentiád' faradozásainak jutalma lévén, semmit sem kívánhatni szívesebben, mint hogy Nógrád e ' teromban is Királya 's Hazája iránt egyaránt érezvén, e ' kettőnek kapcsalt, a ' Törvényt változhatlanul védje; — kívánjuk továbbá közönségesen azt is, hogy Excellentiád tancsokozásinkal, 's a ' közügyet szokott böleséggel meg soká vezereje. — Fogadjá Excellentiád e' bevezetett munka körüli 's Megyénknek boldogságát, fényét díszít alapító számos munkás faradozásait, melyeket ha áhóztas hozzájárult nem említem is, egyedül Excellentiád böles és gátat nem ösméro körmárvói faradozásainak tulajdonítunk, buzgó, hálaköszönetünkkel. — Fenn fognak ezek örökre maradni Nógrád érkönyveiben, 's minden fia' szívében. — Jutalmazza Excellentiád' ezen és számos hazafi teltitit már is a ' Király' és Haza' nyilvános bizodalma, — mi pedig rindnyájban, kik Excellentiádait itt körül foglaltjuk, szívünköl meg azt is forróan óhajljuk, hogy Excellentiádait, és mindnyájunk által mélyen tisztelt Nőjét, ki minként most is kegyes és nyájas arczugával öröndöztet, jó hazafiának 's leányoknak nevelt becses magzatival az Eg soká éltesse.

(Folytatás és vége következik.)

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

frtot szavaznak meg. — Ehhez hozzá kell számítani a b-gyarmati székhez vételárát, — s ime megvan az alapok a losonczyi székhez megépítésére. Biztos tudomása és információja van arról, hogy miután az igazgatási-minister kéri a kártérítést, — a székhez, mely különben eredetileg börtön volt, hajlandó megvenni. A Losonczon építendő székhez bizonyára — ugyanond néhány ezer forint jövedelmezne, s ha a városi kölcsön amottalvala lesz, az egész székhez a megye tulajdonába megy át. Kéri az értekezletet, hogy az eszme keresztlévitelével végrehajtott bizottsági létesítések, s a maga részéről ezen bizottság tagjai ajánlatba hozza, és pedig elnököl: Gr. Gyürky Abrahamot, alelnököl: Dr. Pulszky Ágost, Plachy Gyula, Szilárdy Ödön és Török Zoltán urakat, tagokul: Br. Baratta Alajos, Balassi Árpád, Balási Antal, Baross Árpád, Bolváry Záh Dániel, Gr. Csabrian László, Csiky Sándor, Dr. Deutsch Károly, Kuchinka Gyula, Kosuch Gyula, Gr. Forgách Antal, Hoffmann Jakab, Kostyal György, Pongrácz György, Szilassy Béla, Br. Rozner Ervin, id. Szakall Barna, Szakall Ferenc, Tretyánszky István, Csönka Zsigmond, Plachy József Dr. Szgyártó Pál, Szakall Antal, Veres János; továbbá: Losonczról Busbak Ádám, Draskóczy Zsigmond, Gellén Endre, Kovács Ferenc, Laszly István, Rachtler Ferenc, Szgyártó Sámuel, Dr. Valichora János és Vágner Sándor. A bizottság teendője lesz, — a kormánytól a szék hely átvevését végtel mindent elkötetni, s a szükséghez képest eljárni.

Erre Gr. Gyürky szólalt fel, s oda nyilatkozott, hogy az a kérdés történelmi szempontból olyan akár csak a volt országgyűlések voltak; ugyanis ha a most országos kérdés támadna az országgyűlések hol tartása iránt, — akkor történelmi szempontból nem Budapesten, hanem első sorban Rákoson, másodsorban Pozsonyban kellene az országgyűléseket megtartani. — Itt nem a történet, de a megye érdeke a fódolog, már pedig szerintem Losoncz lehet csupán azon hely, mely kulturálisokkal, vasutal és iparral bírva, a megye székhelyére jogosultsággal bír.

Dr. Pulszky igen hosszú beszédet tartott. — Ő azt mondja, hogy mikor a szék hely kérdés eszméje szóba jött, először is Szécsényre és annak vidékére érintkezett, és ott azt a biztosítást nyerte, hogy ámbár Szécsény közelebb van B-Gyarmathoz, mégis Szécsény és vidéke Losoncz felé gravitálnak. Ezen hangulatról közvetlen tudomása lévén, örömmel csatlakozik az eszméhez. Tudjuk, hogy Budapesttől a Kárpátokig oly köznyelvélet hely nincs, mint Losoncz! — Itt az ipar, a gyárak, a közeli közlekedések! — A járasok közül a losonczyi, főleki, gácsi és nagygyéze a szécsényi és sziraki járasoknak, — sőt a gyarmati járás a kékői vártól felfelé (mivel itt az utak rosszakk) Losonczhoz vonzanak; marad csak egy járás, s ez a mostani szék helyen túléző nógrádi járás. Nem akarom u. m. B-Gyarmatot ócsárolni, de tudván azt, amit óhajtok is, hogy B-Gyarmat egy-két év múlva több vasutal lesz összekötve, úgy a verőce b-gyarmati vonal is, amelynek végpontja csak Losoncz lehet, bizonyára elkészül, ennélfogva a nógrádi járás is össze lesz kötve Losonczal. — A rétsági járás alsó része is olcsó és rövid idő alatt juthat B-Pesten át Losonczra. Ha meg lesz a verőce-losonczyi összeköttetés, miért nem júnk mi losonczyi B-Gyarmatra, jöjjenek a b-gyarmatiak Losonczra. — A szécsényiek Losonczra szállítják termékeiket. Meg azon szempontból is kíváncsok a szék helynek Losonczra való áthelyezése, mert itt a közigazgatás melette jobban ellenőrizhető. Több szem többet lát! Mert itt Losonczon és vidéken sokkal nagyobb az intelligencia. Törökülésünk tehát oda irányuljon, hogy nemcsak a megyehelék, hanem az országunk is a hangulatát megnyerhesse.

Margóczy József felállván megjegyzi, hogy többektől, akik B-Gyarmat és Losoncz közt laknak, azt hallotta, hogy a költségekhez mindenkinek kell hozzájárulni, ajánlja tehát, hogy ezen híresztelés megakadályoztatása végett a jegyzőkönyv mihamarabb küldessek szét, mely jegyzőkönyvben kitéendő, hogy a székhez a vidék egészen ingyen jut, azt Losoncz a maga költségén építi fel, sőt idővel a megye tulajdona leendő.

Kovács Sándor meg azt indítványozta, hogy mivel az értekezlet már összeheva nem lesz, a bizottság arra hatalmaztassék fel, hogy szükség esetén a bizottságot több taggal kiegészítessék.

Végül Török Zoltán emelkedett fel, s felkérte az értekezletet, hogy mivel ápril 30-án fontos ügyben B-Gyarmaton állandó választmányt tartatik, az időt hamarjába használják fel arra, miszerint ezen fontos ügyben az ott jelenlévő főispánnal köldöttélegileg jelenjenek meg, és ott az ügy támogatására felkérjék. Ezen bizottság következőkép alakított meg; vezetője: Gróf Gyürky Abraham, tagjai: Szilárdy Ödön, Pulszky Ágost, Szakall Barna, Laszly István, Kovács Ferenc, Gellén Endre és Tretyánszky István.

Török Zoltán megköszönte a megjelent tagok befárását, a bizottság tagjait felkérte, hogy d. u. 3 órákor a kaszinóban tanácskozára jelenjenek meg.

A konferentián a megye bizottsági tagok közül alig vétek 40-en részt; a teremben leginkább losonczyi polgárok voltak jelen mintegy nyolcvannan.

## Állandó választmányi ülés az aszód-b-gyarmati vasutúgyben.

Az aszód-b-gyarmati vasutúgyben az állandó választmányi ülés ápril 30-án tartott meg. Az ülés kizárólag tárgyát csupán csak a vasutúgy képezte. A bizottsági tagok csekély kivétellel mindannyian részt vettek, sőt az érdeklődő közönségnek nagy része is ott volt az ülésben.

Jelen voltak az elnöklő főispán és az eldádó alispánok is. Főjegyzőnk kívül: Szontagh Pál, Pulszky Ágost, gr. Gyürky Abraham, Sréter Alfréd, Laszky

Gyula, Szilárdy Ödön, Huszár László, br. Andreánszky Gábor, Mocsary Ödön, Balás Antal, Kövy Tivadar, gr. Pejaševich Ártúr, Illés Ödön, Kovács Ferenc, Pajor István, Pongrácz György, Fáy Albert, Fáy Árpád, Farkas Ferenc, Simonyi Dénes, br. Buttler Ervin, Wladár Viktor, Madach Aladár, Fajnor Sándor, Szgyártó Pál, Simko Frigyes, Gazdik Lajos, Komjáthy Anselm, Balás József, Tretyánszky István és Gellén Endre urak.

Scitovszky János alapos közléssel előterjesztvén az aszód-b-gyarmati vasut ügyét, indoklások után felolvassa a határozati javaslatot, miszerint a községek által alajegyzett törzsrésztvények kiűztésére szükségelt olcsó kölcsönt a vármegye saját hitelének latba vételével közzévitte, mely kölcsön fedezetére az érdekeltségi községektől a megfelelő és pótdó állandó biztosított összegek a vármegye által minden évben beszélni fognak.

Az alispánnak a tárgyban tett kimerítő és az ügyet minden oldalról megvilágító előterjesztése után elsősorban felszólt.

Dr. Pulszky Ágost, aki mindenkiel egyetért abban, hogy anyagi érdekeink emelése tekintetből, mily fontos nemzetgazdasági dolog a vasut, s amennyiben azt az érdekeltség nagy és tekintélyes tömege kívánja, annyiban a közügynek használ. Ez a prózái kiszámítás dolga. Minden vasutnal létesítésénél azonban két dolgot kell figyelembe venni, az egyik az, hogy valamely vasut mily érdeket elégít ki; a másik az, hogy valamely vasut mennyire mellőzi más érdekek kielégítését. Aztán összehasonlítást tesz a vasut és közönséges út között, mondván, hogy a vasut állandó forgalmi vonal, mely egyelőre kizár minden más közeli vasuti összeköttetést; az utak irányja és végpontjai azonban, bármikor változhatnak. Majd áttér megyénk vasuti politikájára, s előadja, hogy vármegyénkben csakis az a helyes vasuti politika, mely a transversális vonalak kiépítését célozza, úgy, hogy a megye egész területéig a vasut, nem úgy, mint a bpest-s-tarján-losonczyi vonal, mely a megyét délkeleten a határszelen érinti, vagy a tervezett aszód-b-gyarmati vonal, mely a megyének déli részén 35 kilométernyi hosszban vonul el. A vasutépítésnél a völgyutak is figyelembe veendőek s erre alkalmas völgyeket az Ipoly völgye. Szerinte a megye összes érdekeit leginkább kieléglet a verőce-b-gyarmat-szécsény-losonczyi vasuti összeköttetés, míg ellenben az aszód-b-gyarmati vonal semmiféle igényt ki nem elégít; mert Budapest felé nagy körutat tesz, B-Gyarmatról Pestre Aszódnak senki sem fog utazni, nem lesz semmiféle haszon a szemely és áruforgalomból. De ez nem elég, hanem nagyobb baj az, hogy az esetre, ha ezen alig 7 községet érintő vonal kiépül, sokkal szebb és nagyobb, sőt gazdagabb vidékek örökre esznek azon reményről, hogy valaha vasuthoz jussanak. A megye régi bűne az, — ugyanond — hogy a sziraki járás utakkal elcsúszta nem volt. Ha a sziraki járásnak rendszeren kiépített utal lettek volna, soha sem jutott volna eszébe senkinek — e járásban vasutat építeni. Jó, hogy a megye erre most már rászánta magát, és oly utat épít Versegnek, mely egészen feleslegessé teszi a vasutat. De végre is mik lehetnek — ugyanond — azon okok, amelyek végett sürgettelik az aszód-b-gyarmati vasut kiépítését? Talán a kúrtosi, becsei és herencsényi szén. Ezen szének alárendelt minőségűek; az osztrák magyar államvaspálya társaság, mely az ipolysági-b-gyarmati vonalat építi, nem reflexál sem a kúrtosi, sem a becsei, sem a herencsényi szénre. A gyarmatiaknak is jobban ajánlja a s-tarján szénét, melyhez a verőcei vonal kiépítésével könnyen és olcsón hozzáférhetnek.

Perhorreszkálja ezen aszód-b-gyarmati vonalat azért is, mert ennek kiépítéséhez a megyétől áldozat kérérik; de ez még hagyján, hanem a pressió minden nemét kigondolták, hogy a községek a törzsrésztvényeket megzavasszák.

Szerinte nagy pressió az, midőn rájuk a községek képviselő testületét befolyásoló vezetőjére, hogy „szavaztassa meg” a községek kivetett résztvényezsámot.

Wladár. Ez úgy történik az országgyűlésen is. Pulszky Szeretőn látni azt a kormányt, mely ily pressiót gyakorolhatna reám és képviselő társaimra.

Ezútan nagyobb páthossal sorolja fel, hogy a törzsrésztvények a községekben, melyek a törvény szerint legfeljebb 10 évi kamatgarantiákat vállalhatnak el, erőszakosan szavaztattak meg. Példa erre a csitári eset, hol a többség nem akart hozzájárulni az aszód-b-gyarmati vasutához, s már fel is oszlott a közgyűlés, azonban a képviselő testület tagok egy része újra összehívott, s a frakció bizonyos szélid nyomások következtében — megszuarta a hozzájárulást. Szerinte visszaélés az, hogy a községek testületi közgyűléseibe idegen szemelyek küldetnek, a kik befolyásolják a tagokat s ezzel discreditalták a municipium jogait. Ilyeneknek elejét kell venni. Principiis obsta!

Szólok veszélyt lát ezen tervezett vasutban, mert az a jövő fejlődésnek útját állja, nagy-hegyeken vizet keresztöl, mely drágára teszi a kiépítést, s csak 35 kilométernyi hosszban érinti a vármegyét, kéri az állandó választmányt, hogy tagadja meg a segélyt ezen vasutból.

Ezek ellenében: Sréter Alfréd nagyszabású beszédet tartott, melyet következőkben közlünk.

Sajnálatsnak tartja, hogy Pulszky Ágost ur, kit országos ügyek és egyetemi tanári állása folyton körölköből távol Budapesten maraszt, — habár Szécsényt és vidéket teljesen ismeri ugyan, sőt Losoncz és B-Gyarmatot is, de egyáltalán nem ismeri azon vidéket, mely a sziraki járás jó részét és a b-gyarmati járás felőle, az aszód-b-gyarmati vasut érdekeltiségehez tartozik.

A vasuti törzsrésztvények átvállalása tárgyában tartott képviselőtestületi gyűléseken az érdekeltségi kiküldöttek természetesen szavazattal nem bírtak, de maga a kiküldetés ténye helyes volt, valamint meg van erőlt győződve a kiküldöttek eljárása is. Szóla maga is Szé-

csény képviselőtestületének gyűlésén a tanácskozásban csak akkor vett részt, midőn erre a képvis. test. tagjai által felkérte lett.

Zajos és helyes volt ezen eljárás annál inkább, mert hiszen maguk a képvis. testületek is éppen a vasutúgy tárgyalására léven összehíva, csakis szívesen vehettek, hogy a szükséges adatokat és felvilágosításokat egyenest azokról nyerték, kik az ügy állásának teljes ismeretével bírtak.

Ez nem pressió, hanem kötelességszerűség.

Azon esetre nézve, melyet Pulszky A. felhozott, hogy állítólag egy községekben az egyik órában a törzsrésztvények jegyzése elejtett és ugyanazon képviselőtestület a másik órában a jegyzést tenyleg elhatározta, bevalja szóló, hogy erről a percig tudomása nem volt, de az egész esetben nem is látszólag rendkívüli dolog, és bizony megbecsülhető az az egy egyszerű községek kevésbé intelligens képviselőtestületének. Talán Pulszky Ágost ur lenne a gyakorolt kritikára legkevésbé jogosult, midőn Nógrádmegye közgyűlése termében megtörténhetett az, hogy a megyei közgyűlés határozatát, melylyel a megyebizottsági tagok választási helyét, határmagját és a választási elnökségeket megállapította, mivel ez az akkori Deakpártnak nem tetszett, még ugyanazon megyebizottsági közgyűlés folytatásában Pulszky Ágost urat képvis. tudományokban gazdag és atyja Pulszky Ferenc ur által tett indítvány folytán — az időközben behozott kortések segélyével többségre jutott Deakpárt, megváltoztatta és új ellentétes határozatot hozott.

Ezen ügy a „Nógrádi botrány” cím alatt lett országosan ismeretes, és lett az országgyűlésen interpellatív tárgya, de szentesített a hatalom és többség érdekében.

Sréter Alfréd elmondja továbbá, hogy a verőce-gyarmati és a vácz-gyarmati vasutvonal sokszor volt már írva, tragizma is volt; dacára ennek nem létesített, mert ellenkezett az osz. m. államvasút érdekelével és mert a magyar kormány sem tartotta saját érdekében levőnek.

Ezek következtében Nógrádmegye közgyűlése hozott határozata alapján csak kötelességet teljesítette Scitovszky János ur szeretett alispánunk, midőn a Budapest-B-Gyarmat közli vasuti összeköttetésnek létesítését faradozott. Ő, midőn bizonyossá lett arról, hogy ténnyé egyedül az aszód-b-gyarmati vonal válhatik, a melyet a kereskedelemügyi miniszter ur előnyújtott és elfogadott, a mely már nemcsak közigazgatásilag bejárattott, de ez alapon végleg engedélyezett is.

Balassa-Gyarmat-szécsény-losonczyi vasutútszökeletes megyei érdek; de ennek engedélyezése csak akkor lehet: ha a kiindulás Aszódtól — szóval a magyar államvasutnak erre a kormány által is legelőnyösebbnek kijelölt állomásából történik.

A kereskedelemügyi miniszter ur nyilatkozta szerint ily összeköttetés Losoncztól az osz. államvasut bármely pontjig, tehát verőceire sem engedhetik meg.

A budapest-bécsi vonal állami tulajdonába való átvétele csak évek múlva történend, akkor talán 8—9 év múlva egy verőce-gyarmat-losonczyi összeköttetés képzelhető ugyan, de nem bizonyos; mert ha ma érdeke az osz. államvasutnak, hogy a vidéket a Dunától elzárja, financialiter később a magyar államvasutnak is ugyanaz érdeke lenne.

Verőce-Gyarmat közli áru és személyforgalom nem biztosít elég jövedelmességet és így nem biztosít vállalkozót. Az aszód-gyarmati vonal jövedelmessége ellenben biztosítva van a vasutvonal által átszelt vidék óriási széntelepeinek kiakasztásával, mely közt a folyamatosan levő furatok és a már feltárt aknák eredménye szerint jó részt első minőségű.

A sziraki járás nagy vidéke, a b-gyarmati járás pedig egészen, vagyonérték és jövedelemben óriási szaporulatot nyerend az aszód-b-gyarmati vonal létesítésével. A vasutvonal folytatásában ugyanezt nyerni fogna Szécsény és Losoncz is.

A sziraki járás és a b-gyarmati járásnak érdekeltségei eddig minden vasutból távol estek, holott a nógrádi járás legtöbb községe Vácz Verőcehez, valamint a kiépítés előtt levő ipolysági-gyarmati vasut dréglyepalánki és dejtári állomásaikhoz közel esik, azonfele a legkötönyebb országutalal bir, tehát a méltányossági szempont is az aszód-gyarmati vasut mellett szól.

Képzelhetetlen az, hogy a már most kiépíthető aszód-gyarmati vonal, — melyre a törzsrésztvények már jegyezve vannak, — elejtessék oly vonalról, melyről még az sem bizonyos, hogy évek múlva létesíthető-e?

De hisz a mai tanácskozány tárgyát nem is a vonalirány, hanem egyszerűn az képezi: akarja-e a megye az egyes érdekeltek községek terhére, az általuk jegyzett törzsrésztvények szerzésére szükséges kölcsönt, vagyamely intézettel közzéviteli? akarja-e biztosítani, hogy az érdekeltek községektől a kölcsön kamata és törlesztési részleteinek lefizetésére szolgáló összegeket községi pótdó alakjában behajlja? szóval akarja-e a megye, ez által a községek kölcsönét olcsóbbá tenni?

Ez sem a megyére, sem a nem érdekeltekre nézve semmi terheléssel nem jár. Ennyit bizonyára megtenne a megye bármely területén létesítendő vasutnak és azon községek nézve pedig, melyek a törzsrésztvényeket jegyezték, azon pótdó mely a vasuti közlekedés biztosítása által az adóalapot emeli, nem teher.

Mindezeknél fogva az előterjesztést elfogadja.

Huszár László teljesen osztja Pulszky Ágost nézeteit. Örökös csapásnak tartja, hogy a verőcei vonal mellőzésevel a vármegye örökre lemond Dunajáról. — Az aszód-b-gyarmati vonal csak 15 ezer hold birtokosainak érdekeit öleli fel, holott a verőcei vonal 44 ezer holdnak birtokosai elégti ki. Ez a vonal teljesen rossz. Huszár László ur utal a tervezett aszód-i vonal túl drága voltára, s már ezen szempontból sem járul az alispán határozati javaslatához.

Kövy Tivadar hosszabb beszédben védelmezi a

lehesen, lévén ezen sajtó szabadság egyik fő feltételhez kötvé; a tisztességhöz. Minderről azonban a „Losoncz és Vidék” cikkírója — közleményei után ítélve — vagy megelégedik, vagy pedig ezen elemi szabályokat rea nevére kötelezőnek el nem ismeri. Akár így, akár úgy álljon a dolog, annyit tény, hogy nevezett cikkíró műveltségével semmi esetre sem áll arányban a jó ízlés és tisztesség s a mi bosszúságunkat még jobban növeli, az ez, hogy ő szerinte még hozzá minket erkölcsi prédikációknak részesíteni.

Nekem nem szándékomban ezúttal a cikkírónak felhozott állításait cáfolgatni, ki B-Gyarmatnak a megyei székhelyhez való jogát minden aron megakasztja tagadni s szerinte Nagy Iván történelvtudósunknak sem állhat meg az állítása, hogy mert a megye székhely szavakokon át B-Gyarmaton volt, az azután is tovább ott maradt. A székhelyet — ugymond — magának követeli B-Gyarmatnak joza nincs, mert az az egész Nógrádmegye. No hiszen tisztelt cikkíró ur, nekünk czekek felesleges itt mondani, mert mi ezt úgy is tudjuk; de miért követeli tehát a székhelyt magának Losoncz, mert az is csak egy város s kortes uton szerzett pár szónyi többség csak nem tekinthető az egész Nógrádmegye óhajával egyenlőnek? Mivel pedig a megyei székhely itt van B-Gyarmaton, az — akár a cikkírónak tetszik, akár nem — úgy kell tekinteni, mintha az az egész vármegye akaratával B-Gyarmatra helyeztetett volna. Épp oly neveléses állítás az is, mintha a jelenlegi székhelyt a megyei oligarchia építette volna fel s ugyan ennek hatalmából és akaratából lett volna az csupán B-Gyarmaton megteremtendő. Ez legből kapott állítás; de ha úgy lenne is, a megye székhelyének áthelyezésére kellő ok még ez sem lenne.

Különben a cikkíró alább már azt mondja, hogy egy megyei székhely ügyében történelmi jogokat emlegetni nem egyéb, mint uró kagadása a fejlődésnek. En erre azt mondom, hogy ez kivételes eseteknek igaz, de általában az valóban eredményül járja B-Gyarmatra néve is, valamely város történelmi jogaitól megfosztani egyenlő volna annak erkölcsi és anyagi romlásával. Hogy a cikkíróban a történelmi érzék, oly gyarior fejlődött ki, azt csak sajnálni lehet. Hala Istennek, ezt nem minden halandó mondhatja el magáról, s hiszük, hogy azok sem, a kik esetleg a megye székhelyének kérdése felett dönteni fognak, mert az a nemzeti politikával s országos érdekkel ellentétben áll, hogy egy városnak fejlődése bizonyos jogának megfosztása folytán, megakasztassék s csak épen egy másik város nagyraugyó céljait. Mit emleget a cikkíró, olyan eseteke, a melyeket ezen kérdésel összehasonlíthatni sem lehet. Mert például Pozsony geographiai fekvésénél fogva Magyarország fővárosa csak épen olyan joggal lehetne, mint Nógrádmegye székhelye Losoncz, mivel ez a megye, amaz pedig az ország határ szélén fekszik. S habár a többi ott felsorolt székhely változtatások okát nem tudom, de arról meg vagyok győződve, hogy sokkal nyomósabb okok s tekintetek bizhattak rá a kormányt, hogy a régi megyei székhelyeket más városokba áthelyezze. Ezzel kapcsolatban a cikkírónak még egy gúnyos kijelentése akarok reflectálni, arra t. i. hogy ő a történelmi jogokhoz való hű ragaszkodásukra azt mondja, misterint nekünk a régiség penészsága igen iynűkre van, ók azonban azt nem szeretik semmiféle alakban. Nos, hogy a losoncziai a történelmi mult semmiféle intézménye iránt kegyetlenség s tisztelettel nem viseltetnek, ez kétségkívül az ő barhár felfogásukról tesz tanúságot, de mi mindenben tiszteletben őrizték ősi jogunkat s e tekintetben a losoncziai izlésével egyformák lenni nem akarunk.

A „Losoncz és Vidék” nevezett cikkének ele aztán Nagy Iván ellen fordul s mert nagyérdemű tudósunk B-Gyarmat városnak a székhelyhez való joza mellett sikra szállni merészkedett, a cikkíró ezen tette miatt megpökösdének ad kifejezést, s igen megnehezít, hogy Losoncz törvén saját meggyőződése szerint merénylőnek s testvér elleni bűnnök nevezte el. Nem ezek a kifejezések, de sokkal drasztikusabbak illenek az önk indoklatlan hadjáratára uram, sőt közöndönettel tartozhatnak nekünk, hogy ezeknél a kifejezéseknél megállapodunk, s nem alkalmazunk olyanokat, a minőket valóban megérdemeltek. Igen, mi tudunk szenvedélyeinknek határt szabni s mindenek felett nem mulasztottuk el ezikeinkenben azt a határt állapítani, melyet az irodalmi tisztesség fölünk követel. De mit ír a Losoncz és Vidék? A szemurmetlen, szerénytelen, éretlen s ehhez hasonló, általunk a losoncziai tervére használt kifejezésekre vonatkozólag, melyekben még szándékosan sem lehet durvaságot felfedezni, azt mondja a cikkíró szerint, hogy a mi cikkünk poszránya nem tiszta helyről bugyoghatott fel. Hát vajjon mondja meg őszintén minden olvasó, hogy az általunk használt szavak egyáltalán olyanok voltak-e, hogy ezeket valaki, mint a I. és V. cikkírója — ilyen sértő s tisztességtelen állításra engedje magát elragadtatni? Vajjon nem a legvakmerőbb arcelsapása-e ez az irodalmi tisztességnek s kivételkötése „minden jó ízlésnek”? S a mi bosszúságunkat még a legnagyobb mértékben fokozza, az a cikkírónak ama satirikus szerénytelensége, hogy nem atal a mi irodalmi izlésünk kritikusának magát feltöltni s nekünk a modor s társadalmi ílel szabályokból utasításokat adni? Igazán sajnos s mélyen bántó dolog, hogy ezért a használt kifejezésért cikkírótól olyan elégtételt venni tollal hatalmunkban nem áll, a minőt az jogosan megérdemelne.

Tetteért piruljon hát és — szegyeje magát!

Berecz, april hó 25-én.

Tisztelt szerkesztő úr!\*) Engedje meg, hogy becses lapjában, egy a rétsági vasúti értekezletre vonat-

\*) Ezen levelet a múlt héten lapunk ártárokra vettk, s bár előbbre, mindaddig halasztottuk azt, mint a vélt hánygat kifejezést, melyet, a személynékedő rés kivételével mi is aláírunk. Szerk.

közö észrevételmel tárgyilagosan megtehessem, s kérem azt becses lapja legközelebbi számban kiadni.

Észrevétel a rétsági vasúti értekezlet működésére.

Fütyő aprilis hó 13-án Rétságon a már kiviteli stadionban lévő aszód-b-gyarmati helyi érdekl vasútvonal megkutatása céljából tartott értekezlet tanúsága adta azon már minidnyágyar által eléggé ismert egoistikus manővernek, mely valahányszor a megye bármely vidéke azon szerencsében volt részesülendő, hogy vasúti összeköttetést nyerjen: ez ellen mindig Tereskeről indult ki az ellen mozgalom, legkisebb reményével sem ugyan a sikernek, de csak is, hogy más vidék szerencsésének útját állja.

Leplezetlenül kimondotta Huszár László úr, most is — s felhívja ereklétársait, hogy minden ereklőkből állják útját, az aszód-b-gyarmati csatlakozásnak, mert ha ezen vasút letele, a tervezet vonal örökre elmarad.

Andréscsik Gábor b. meg épen egy fogással el, s teltre buzdítja B-Gyarmat intelligens közönséget. „Do ut des facio ut facies” latin közmondás alapján, hogy pártoljak ezen eszmét, s akkor a nógrádi járás megye bizottság tagjai cserébe minden erejüket megfeszítik, hogy a losoncziai székház áthelyezési terve ne sikerüljön (ezen nyilatkozatot ajánlom mihez tartás végett a losoncziai figyelmébe.)

Ez ugyan nagyon naiv manőver, mert meg vagyok győződve, hogy B-Gyarmat tényező körei nem ülnék fel, s nem fogják közszélatni, s a verőcért vonal elfogadásával, a már közel munkálataba veendő ipolyasz-b-gyarmati vasutat, oly meg kérdés alatt lévő aszód-b-gyarmati összeköttetést, bölcse belátván azt: hogy két egymás mellett párhall épített vonal nem tartható fel, vagy egyik vagy másik sőt mind kettő károsulna, miután az úr szallitvány meg oszik.

Nem hiszem, hogy akadnának komoly pénzemberek, kik ilyen desperátus vállalatba pénzüket kidobnak csak azért: hogy azon néhány birtokos a kertjében lévő állomástól a fővárosba utazzék.

Mert ne gondolja senki, hogy a nógrádi járás alsó része, a tervezet vasuton szallitána terményeit, mely sokkal költségesebb lenne, mint a közel elvonuló jó köves államuton szallitás ténylegen Vácra, melyet már úgy is rég megszokott azon vidék.

Zárom soraimat, s kérem önöket mint az ellen mozgalom intézőit: zárják ki keblőkből az irigységet, mely a szenvedélyek legundokabbika, s kövessék azon keresztényi mondatot: „Man muss leben — und leben lassen.”

Prónay Péter.

## A közigazgatási bizottság felévi jelentése.

(Folytatás.)

Továbbá nagyon tisztelettel jelentjük, hogy a fentebb jelzett idő alatt több új iskolaház épült, több kibővített, illetve átalakítottak, de még mind ez ideig több hufelekezeti iskola túl tömre van, több iskolában pedig tanítói képzettséggel nem bíró oly egyének tanítanak, kikről kielégítő eredményt várni nem lehet, ez ezen az iskola fenntartók anyagi erejük gyengeségük miatt segíteni képesek nem lévén, igen kívánatos, hogy a magas kormány a szegényebb hufelekezetek iskoláinak korunk és törvényeink igényeinek megfelelő állapotba hozatalát gondoskodás tárgyává tegye, mert a közoktatási törvények minden irányban végrehajtása csak állami segélyvel eszközölhető.

Végül ezen jelentéssel kapcsolatban örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy vallás és közoktatásügyi m. kir. Minister úr Ó Nagyméltóságának hálás köszönetet nyilvánítsunk azon gondoskodásért, melyet a tanítói fizetések és nyugdíjnyek rendezése ez év folyamában tenni s ezzel fentebb jelzett kívánatunk előretét is kitábasza helyezni működtetett.

Az igazságügyminiszterem ügykörét illetőleg Börtönügy. E szakot illető kimutatásokat IV. alatt mellékelve jelentjük:

1. Hogy börtön vizsgálat bizottságunk a börtön épületeket úgy biztonság, mint rend és tisztaság tekintetében kifogástalannak találta.
2. Az őrszemélyzet magatartása, a rabok fegyelmezése, élemezése, ruházatának s fekhelyeinek tisztasága minden kívánalomnak megfelelnek.
3. Halálzási eset I. szökés, örülési és öngyilkossági eset nem fordult elő.
4. A központi börtönben lévő rabok szabó és szatol mihelyekben, valamint szőlőművelési és legujobban kósárfonó munkával való foglalkoztatása a fegyelem és rend szabályainak pontos betartásával eszközöltem.

A honvédelmi ministerium ügykörét illetőleg e szakot illető kimutatást VI. alatt mellékelve tiszteletteljesen jelentjük, hogy a folyó évi sorozás számszerű eredménye, az erről annak idején felterjesztett előző jelentések szerint kielégítőnek nem mondható.

A földművelésügyi ministerium ügykörét illetőleg kiválóbb mozzanatokat nem jelenthetünk; sajnosan kell azonban felemlítenünk, hogy az ősi termés várakozásának alólak bizonyult, a phylloxera által itt-ott még megkínált szőlőfűrtelék ez idén mennyiség tekintetében kielégítő, minőség tekintetében azonban gyenge termést adtak.

A kereskedelemügyi ministerium ügykörét illetőleg a közmunka és közlekedésügyi főbb mozzanatokról szóló jelentésünket az V. alatti kimutatás csatolása mellett összpontosítjuk.

## A közönség köréből\*)

Tisztelt Szerkesztő úr!

Becsésem meg, hogy ismét alkalmatunkod, de Wladár Viktor úr felajánlástát rövid vissza válassz nálunk nem hagyhatom, s hogy ismét nem intásem sorozatát egyenest hozat, annak

\*) E rovataban közlöltekért nem vállal felelősséget a Szerk.

oka az, hogy egy minde irodalmi tisztaságot nélkülöz formavég íráshoz direkt fordult, melyrelet leand a közönség ellen, s vele szemben vinco, vel-vincor, semper ego maculari! A mi magát a cikkét illeti, melyben ongom gúes elbaszkodottággal vádol s örültes sikeret-impulst nekem a nálbi, hogy azokat jelöl: ezekre nevez megjágyom, hogy a gúes elbaszkodottággal vádol erejét csak az után ismerem, háttából csak azóta, midő Wladár orral volt alkalmas megismérkedni: örünlésből.

A mi az örültes sikeret-impulst illeti, nem tudom mire ártem s elcsikus kifejezést, hacsak nem arra, hogy sikerült Wladár úr felelkösdéknél szemben Vreha János esperes urat továbbra is megérdemelt Állásának megtartani, s Laszkó Gyula urat mindennemű utasgatások és felasgatások dacára az esperesi felügyelői dícsos Állára megválasztani. De csak „sikeret” ugyan, de nem „örültesek”, hanem nagyon jószagok, melyek minden józan ember dicőretére számíthatnak: De hát miért impulálja W. úr e sikeret nekem? Holott én soronyon közletem vagyok s sikeret átárlással esperességgát kiváló műveltség és lelki csiyére s józan gondolkodással egyházasim többségére! S a mi tovább mond, hogy „kortekelesnek egyházi életünkbe be nem illeszkethet”, erre ki kell jelentenem, hogy e kifejezést nem s gondolta ki, csak elutasította fölünk, midő az én kortekedőseim vonatkozólag voltak határát egy príkátim, mint nyitl dícsos is szabálytalan viselkedése ügyelmenetül. O! a furlagok nagy mestere itt senda mértáras szerepet vesz magára, s maga ma árta olvasma rá a lecskét! Hogy egnem „egyoréds” megvet, ez is a mellét ségit, hogy én vagyok „hellatlan gúes elbaszkodott” és nem ő. Megint egy kis égő parás a saját fejére, s én e megvetésben nem válogonom, mert eleven az, inkább akarok a gonoszak által megvetitlen, mint a jók által dicőretitlen, mert a dicőretit egy-álalában nem keresem. Ádó ez egy eseten W. úr Állal megvetitlen: ez dicőretem, erre bűnkö vagyok!

A mi végre a fenygetést illeti, megjágyom, hogy én azt sem válogonom, csak azt constátalom, hogy midő az én örülteséggel határos számlában sodok cselakmányom leplezettség tonai kitábasza, ugyanakkor egy oly örülteséggel határos endő saját cel-keményt leplezte, mely én részemről csak sajnálkozással, de midő a társaság ember farszóló annak utasítást érdemelt ki. Külömben, illetékes helyen és időben” azt lecsk.

Legutóbbi szánd leggyen meg, háttából constátalom: 1. Hirlapi polemikák, hogy meggyes legyen, azon taktiká dák, de biggadt gondolkodás igyekeletik, a mi W. úrnál hiányzik.

2. Aki úgyg hasban lakik, ne dobálódjak körökkel, vagy más szával, a ki indas maga is, az márt ne feagyessen.

3. Constátalom, hogy W. úr endőrtől feladálának máltán illenék a „litterae obscurosum” gyűlölménybe, s ha nem volna oda írta alaja, hogy azt egy volt ev. alsopere, s így egy evag. lelkipásztor írta: bizonyán bárki is inkább egy dícsos, — mint egy levi! — pástortól eredetnek tartotta volna.

Kiváló tisztelettel!

Végi,

## Hírek és Különfélek

Személyi hírek, Gr. Dégenfeld Lajos főispánunk öméltsága april hó 29-én érkezett a székvárosba s május hó 3-án d. e. 10 órákor távozott Szirákra. A közigazgatási bizottsági tagok közül csupán Gr. Berchtold Arthur, Mocskary Odón, Sréter Alfréd és Szotagh Pál urak vettek részt a közigazgatási bizottság május hó 1-én tartott ülésén. Szontagh Pál úr ömagyméltósága 3 napon át időzőtt B-Gyarmaton s itteni tartózkodása alatt mindenfelől az óvátiók tárgya volt. Az ő közlekedése egy jobb jövő hajnalát jelenti.

Május elsőféltétek Minket érdeklőleg a m. kir. honvédségnél a következő előléptetések történtek. Ugyanis első osztályú századosá kinevezett Tóth Sándor, volt másod osztályú százados. Másod osztályú századosokká: Bagotai Ferenc és Gáspár József főhadnagyk. — Másod osztályú csendőr századosá: Adorján Lőrinc csendőr főhadnagy. — Közlebből érdekl minket az is, hogy Dr. Bogdán Aladár, Dr. Bogdán Mihály városi orvosunk s nyugalmazott erred orvos fia, ezred orvosá neveztetett ki a közös hadseregél.

Gr. Gyárfi Ábrahám Ó Exellentisjának vezetése alatt Dr. Pulszky Ágost, Szilárdy Odón, Kovács Ferenc, Laszly István, Terastyánsky István és Gullén Endre megyebizottsági tagokból álló küldöttség tisztelettel Ó Méltósága, Gr. Dégenfeld Lajos szeretett főispánunknál s kerte a székház áttétele tárgyában megindított mozgalom támogatását. Mint halljuk a főispán Ó méltósága közsémet fejeste ki azon szives figyelemért, a melyet a mozgalom intézői személyét megisztelték, azonban a kérdést nagyfoglanságnak s messze a jövőre kihalónak találván, kijelenté, hogy az tanulmányozást igényel és ő nincs abban a helyzetben, hogy e tárgyban már most állást foglalkasson, mert ő állásánál fogva mindaddig, míg informatiót minden irányban be nem szerzi és esen-nemcsak megyei de országos jelentőségű kérdést, minlven egyes érdek számbatétele — és figyelemmel mellátással nem ismeri, azon megnyugtató választ, melyet Ó Nagyméltósága, a küldöttség külnő szónoka tőle vár, az idő szerint nem adhatja. Ezen kijelentésből levonjuk magunknak a következtetést, s bizton számítunk arra, hogy Ó Méltósága mult év július 8-án tett ünnepélyes ígértetét t. i. hogy „igaz a biró” lesz, ezáltal is bevaltandja s a körülmények latbatetése és mérlegelése mellett hisszük, hogy mérvadó százával csak igaz és méltányos irányban fog a jövőben is döntő nyilatkozatot tenni.

A szilvi szász fűrdő évadot, mint lapunk hirdetései rovataban is olvasható volt, csőfőrtőkön, május hó 1-én megnyitották. Az új bérli Stütz Antal, nemcsak a parkot hozta rendbe és bővítette, de kiváló gondot fordít a pince és konyhára is, melyet házilag kezel. Az ünnepélyes megnyitás e hó közepén lesz: napját a külön plakátok fogják közölni.

Nógrádmegye rendes tavaszi kösgyűlése május hó 30-án fog megtartatni.

Az ipolyás-balassagyarmati b. a vasút egységnyitási tárgyalása. A szab. ontrak-megyar államvasúttársaság által tervezett ipolyás-balassagyarmati helyi érdekl vasút tárgyalása, a kereskedelemügyi miniszteriumban april 21-én megtartott és az alkalommal vasút egységnyitási feltételi előterjesztet. A pályá hossza 2903. kilométer. A legnagyobb emelkedés 7°. A legkisebb görbület főtátrója 300 méter. A pályá szabvány szerű korona szélessége 4.0 méter. Az alkalmazandó sínk mélye melyek acsálból gyártandók, főtátróterekük 21-75 kilogrammál könnyebb nem lehet. A vasútvonal — ipolyás csatlakozás állomást ide nem érve — 4 állomás, illetve megállóhely létezik: nevastevan Drécsly-Pálak állomás, ipoly-Vascs megállóhely, Dejtár állomás, Balassa Gyarmat meg. és mozdony-állomás. A tényleges építési tőke 1,300,000. forint, melyből forgalmi eszközre 150,000. forint kifizetés.

A L. és V. újabban megjelent a tárgytól eltérő  
ezikkel mind jobban és jobban megérteni képesek ben-  
nünk azt a meggyőződést, hogy a komoly vitára ma  
képtelenek, és sértegetéssel s gúnypalackal csak csupán  
a szóban forgó kérdésben érvelni akarni, nem respekt-  
tálva már sem a jó ízlést, sem a szentélyek iránti kö-  
telességet. Ulovicé a sajtó-szabadságot nem szabad,  
olytájt értelemben magyarázni, hogy azaz visszaélni



